

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:
 Pe un an 240 Lei
 Pe jumătate de an 120 "
 Pe un pătrar de an 60 "
 Un număr 5 Lei.
 Pentru străinătate pe un an 300 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
 Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.

BINE AI VENIT.

Păstor al sufletelor noastre însetate de lumină, sol de înnoitoare viață în primăvăraticele noastre ogoare duhovnicești, ne proșternem înaintea-Ți curăția inimilor noastre toată și'ntrun singur gând îți zicem: Bine ai venit!

Din poalele Țării de leagăn a descălătorilor de neam, unde râurile isvorăsc legende și codrii spun basme de nobilă vitejie românească, cobori astăzi în mijlocul nostru și ne aduci darul cel prețios, inima cea plină de tradiția virtuților genuine, creștinești și românești.

Te așteaptă aici ctitoria lui Popasu, fericit odrăslitoare în mănăstirea pă-

mânt al Bănătului, Te așteaptă peana scormonitoare de glorios trecut a cărturarului Popea și miile de holde Te așteaptă ca pe un tânăr și harnic semănător.

Increderea nețărmută în ceasul tămăduitor care a sunat acum, iată-o aievea răsplătită. De-acum nădejdea noastră faptă s'a făcut, credința deplinătate, iar dragostea cu dragoste s'a arătat.

Cu noi se bucură firea, de jos și cea nevăzută de sus; cu noi ingerii dănțuiesc, căci Domnul a făcut mântuire popoului său. Fie numele Domnului binecuvântat!

P. S. Episcop Dr Vasile Lăzărescu

Scrisoarea

I. P. S. Mitropolit Dr Nicolae Bălan către
Dr Cornel Corneanu la jubileul său.

Cabinetul Mitropolitului Ardealului
SIBIU

5 IV. 1934

Iubite Cornel,

Decesul adv. Dr Harie Filipescu din Sighișoara, soțul uneia dintre surorile mele, m'a împedecat de a-ți trimite felicitările mele și prin scrisoare personală, pe lângă cele exprimate, la rugămintea mea, de P. Sf. Episcop Grigorie al Aradului, cu ocaziunea serbării Tale aranjate la Caransebeș.

Îți urez dela bunul Dumnezeu viață îndelungată și sănătate pentru ca să-ți poți continua munca Ta devotată bisericii și neamului nostru.

Odată cu arhieresti binecuvântări și cu urări de sfintele sărbători, îți trimit expresiunea celor mai calde simțăminte.

NICOLAE

arhiepiscop și mitropolit

Dr Alexandru Mocsonyi Bănățeanul și Bisericanul

de Dr Cornel Corneanu

Obârșia Mocsonyi-eștilor se pierde în negura vremurilor și a codrilor macedonieni. Cronicile spun, că stăpâneau în Moscopole averi mari, învrăstăte cu biserici proprii, la al căror altar slujea, prin tradiție, câte un membru al familiei lor. Și Petru Mocsonyi, care urmărit de turci descălecă la sfârșitul veacului al XVII-lea în Banat, era preot. Iar nepotul său, Naum, fondează la 1790 biserica macedo-română din Budapesta.

Istoria Banatului reliefează pentru epoca 1840—1870 figura proeminentă a lui Andrei Mocsonyi, un strănepot al descălecătorului. El, membru al „Academiei Române“ dela fondarea ei și al Senatului imperial din Viena, cere în Memorandul său către Impărat recunoașterea „individualității istorico-politică a Banatului“, ceea ce face și „Conferința națională“ din 18 și 19 Noembrie 1860 dela Timișoara, care tot la propunerea lui Andrei Mocsonyi cere „autonomie“ pe seama Banatului sub numirea de „Căpitanat român“ și luptă alături de Șaguna pentru emanciparea bisericii ortodoxe române de sub ierarhia sârbească.

Sfârșirile lui Șaguna și a încercărilor săi sfetnice își ajung în sfârșit scopul. Autograful împărațesc dela 24 Decembrie 1864 redă Transilvaniei vechea și istorica sa mitropolie răsări-

teană română. În lupta de restaurare și de organizare a acesteia, Dr Alexandru Mocsonyi, înscris alături de secretarul de stat din Ministerul cultelor, George Ioanovici — un alt strălucit bănățean, — pagini cari au rămas, pentru posteritate. Legea, care codifică despărțirea ierarhică, primește în ședințele Dietei ungare dela 6—8 Maiu 1868, prin cele patru cuvântări ale lui Alexandru Mocsonyi îndreptări, cari au făcut posibilă forma de conservare etnică, în care a fost turnat, în primul Congres mitropolitan din acelaș an, „Statutul organic“. Această „Charta Magna libertatum“ a bisericii ort. române din Ardeal și Banat, odrăslită și din convingerile adânc religioase și din temeinica cunoaștere a învățăturilor Mântuitorului Christos, ale eminentului biserican, care a fost Alexandru Mocsonyi, — în deosebi în partea care privește sufragiul universal — a fost comentată, amplificată și adaptată pe teren prin concluze și regulamente, redactate de dânsul în cursul celor patru decenii, cât a ilustrat înaltele noastre corporațiuni bisericești.

Martor al bucuriei cu adevărat creștinești și românești a vlădiciei Ioan Popasu, în primul Sinod dela 1870, Alexandru Mocsonyi nu zăbovește a-și da întreaga sa contribuție, — bazată pe tradiția ecleziastică răsăriteană și pe necontestata-i experiență, — întru organizarea primelor începuturi, atât de dificile pe acele vremuri. Propunerile sale din ședința dela 4 Maiu 1870 privesc: a) înființarea Consistorului dela Timișoara, nerealizat nici până astăzi, după 64 ani. Apoi b) școlile confesionale din confiniul militar și c) asigurarea financiară a diecezei și a preoției parohiale.

Aceasta este intrarea, binecuvântată de Dumnezeu prin slăvitul ierarh restaurator și consolidator al eparhiei bănățene, în Sinodul diecezan dela Caransebeș, a bănățeanului cărturar, iubitor de așezămintele lui Christos și de slujitorii lor, pe cari le dorește din tot sufletul său, — nici odată molipsit de curente dominante, dar potrivnice credinței ale epocii sale, — întărite și duhovnicește și materialicește.

Cadrele, prea înguste, ce mi s'au fixat pentru pomenirea omului bisericii, care a fost Alexandru Mocsonyi, astăzi, când comemorăm durerosul „Apus de soare“ de acum un sfert de veac, nu-mi îngăduie să stărui într'o espunere și caracterizare măcar și numai succintă a fapturilor sale de ordin administrativ bisericesc în Congresele național-bisericești dela Sibiu și în Sinoadele eparhiale dela Caransebeș. Alegerile de mitropoliți și cele de episcopi, ce s'au făcut în cei patruzeci de ani cât a dominat mintea

sa genială și inima sa generoasă, viața obștească din Ardeal și îndeosebi din Banat, sunt rezultatele fericite ale perspicacității și perfecte sale înțelegeri a situațiilor extrem de dificile și delicate ce s'au succedat în Statul, totdeauna potrivit și Neamului și Bisericii naționale.

Și alegerea de episcop dela 8 Aprilie 1889 a bunului român și distinsului cărturar Nicolae Popea, cel mai deaproape colaborator al lui Șaguna, este rodul înțelepciunii sale. În cuvântarea sa, rostită la întronizarea din 14 Iulie 1889, el atribue alegerea aproape unanimă — 52 din 55 voturi — a vlădicii Popea „tendinței generale de a da și la această ocaziune o demnă expresiune aceluși simț de concordie și de solidaritate, care simț pururea e simțul cel mai viu în populus fie căruia dintre noi...” Această „concordie și solidaritate bănățeană” în biserica, el o vede recoltând succese numai „dacă îi pretindem ca în biserică să nu se facă politică de fel... Acest spirit străin politicei, acest spirit curat bisericesc, acest spirit de dragoste creștinească, de concordie și de solidaritate este acel spirit binecuvântat, care astăzi Te conduce, Ilustrisime, în scaunul Tău episcopesc... și în care biserica va găsi pururea garanța cea mai sigură a prosperării, vazei și puterii sale...”

Iar „protocoalele” acestor parlamente ortodoxe, când vor fi răsfoite de generațiile ce ne urmează, vor revărsa crâmpcie abundente în românism și creștinism, Tupte din sufletul gigantului cugetării și simțirii românești, care a așezat la răscrucea celor două veacuri — unul al libertății naționale a popoarelor subjugate din statele eterogene, iar celalalt al desăvârșitei lor izbăviri — pe temelii atât de trainice: *credința în viitorul neamului nostru*.

Dar Alexandru Mocsonyi a escelat nu numai pe teren administrativ-eclesiasc, ci geniul său nepuizabil s'a reliefat strălucit și pe teren religios științific, îndeosebi în escelentul său studiu: „Religiune și știință.”⁷⁾ Din aceste „fărămituri sau așchii” — cum le numește marele său discipol Dr Valeriu Branisce — „pe cari le-a scăpat măestrul gândirii în cursul cioplirii operei sale monumentale” de a crea un sistem filozofic propriu, dau curs numai următoarelor selipiri, cari vădesc pe filozoful iscusit.

„Nu încape nici o îndoială, că *religiunea și știința* sunt cei mai importanți *două factori de cultură*, ba se poate zice, că întrucât state și popoare nu numai că pot exista fără știință,

dar pot ajunge și un grad anumit de cultură, pe când fără religione nici exista nu pot, întru atâta este religionea un factor cultural și *mai indispensabil* decât știința... Ambele au rădăcini adânci și inexterminabile în natura omenească, dar răsar din două bolduri fundamentale ale vieții” cu totul deosebite: una își are boldul *cunoștinței*, cealaltă în o adâncă *trebuință a inimii*.”

„Ființa științei consistă din cunoștința obiectivă, iar ființa religiunii din un *raport subiectiv mistic al inimii cu cauza primordială mistică a lumii*”... „Tendința științei este de a înțelege lumea și lucrurile în *nexul lor natural*... iar religionea din contră, se mișcă în sfera incomprehenzibilului” (pag. 38 și 39).

„Armonia religiunii și științei este un postulat indispensabil al dezvoltării culturale sănătoase și pacinice a popoarelor, dar această armonie n'are să se caute în acomodarea imposibilă a tezelor științei cu dogmele de credință sau invers”... (pag. 47)

În același studiu al său găsim însă și definiții pur teologice. Iată una care privește dogmele. „Conservatismul dogmatic cel mai rigid este un principiu de viață al fiecărei biserici” (pag. 46), iar „dogmele sunt cu atât mai bune și corespund cu atât mai mult mențiunii lor adevărate, *cu cât sunt mai vechi, adecă mai sfințite prin tradițiune* și cu cât sunt mai intim concrescute cu sufletul poporului”... (pag. 45)

În măreța adunare generală a „Astrei”, ținută sub președinția lui Ioan Micu Moldovanu la 1896 în Logoj, — cea dintâi pe pământul Banatului — Alexandru Mocsonyi își manifestă din nou, în cadre superbe, credința-i religioasă, enunțând: „chiar și în secolul nostru despre care se afirmă, că ar fi secolul necredinței, noi cu satisfacțiune putem susține, că nu există popor, care ar fi mai evlavios, care s'ar alipi cu mai multă căldură de inimă la credința sa moștenită dela strămoși, decât poporul român... Sentimentele religioase și naționale ale poporului român sunt prin mii și mii de fire vii și delicate, atât de strâns conțesute și concrescute, încât ele fără vătămarea lor nici că s'ar putea despărți unele de altele. *Bisericile noastre sunt curat și complect naționale*, iar moravurile, datinile și tradițiunile sale naționale sunt mai toate suportate și saturate de idei și sentimente religioase. Și... sunt convins, că patriotismul poporului român, izolat de sentimentele sale religioase și naționale, s'ar usca ca o creangă ruptă de pe trunchiul ei... Și până când noi, inteligența, ținem neclintit ca la o dogmă necresturabilă la convingerea, cumcă cultura poporului cere să fie *creștină, națională și patriotică*, până

7) A scris: „Cunoștința Națională” — 1883, 2. „Libertatea Presei” — 1888, 3. „Problema vieții” — 1901, 4. „Religiune și știință” — 1905 și numeroase studii și articole în periodicele și ziarele epocii sale. Are și 9 reușite și apreciate compoziții muzicale.

atunci... afară de *frica lui Dumnezeu*, altă frică nu cunosc”.

Această minunată confesiune și religioasă și națională o face Alexandru Mocsonyi în epoca, când indiferentismul religios, când necredința și curentele masonice săpau construcția, atât de solidă până atunci, a sufletului intelectualilor noștri.

Și mai desprind un crâmpeniu cu substrat religios-moral din studiul său „Problema vieții”, publicat la 1902 în Almanahul societății studențești „Petru Maior” din Budapesta, atât de potrivit pentru moravurile și pentru oamenii fragili ai zilelor materialiste și oportuniste de astăzi.

„Proprietățile bune și rele ale caracterului, firmitatea și slăbiciunea, nobilitatea și josnicia de caracter sunt acele proprietăți ale sufletului, cari... deșteaptă în fiecare om normal organizat, sentimentele de respect ori de dispreț... *In caracter deci, mai precis zis în integritatea sau defectuositatea caracterului zace întreaga valoare sau nevaloare morală a omului...*; caracterul moralmente defectuos va sacrifica principiile moralității instinctului său de fericire, din contră *caracterul moralmente integru va renunța fără șovăire mai bine la fericirea sa, ba chiar și la viața sa, decât să-și vatăme integritatea caracterului*“... (Urmează)

Un gest grăitor.

P. O. D. protopresbiter Dr Petru Barbu, directorul Academiei noastre teologice, ne-a pus la dispoziție o scrisoare a d-lui Dr Moise Ienciu inspector general în Ministerul de Instrucție și Culte. În cele următoare publicăm această mult grăitoare scrisoare.

Prea Cucernice Părinte Rector!

Pun la dispoziția DV. douăzeci exemplare din romanul soției mele „Cataclismul anului 2000” cu rugămintea ca să fie vândute de studenții Academiei. Suma astfel realizată, Vă rog să binevoiți a o destina Fondului pentru ridicarea bustului protosincelului Iuliu Olariu.

Împlinesc prin aceasta o pioasă datorie colegială și de conștiință față de eruditul, până la abnegație conștiinciosul fost director și coleg al meu, care a fost toată viața un model de muncă și de cumpătare, un adevărat preot devotat bisericii sale și un vrednic fiu al Banatului.

Vă rog să primiți și să tâlmăciți și onoratului Corp Profesor al asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

București la 29 Martie 1934.

MOISE IENCIU
inspector general

Episcop Nicolae Velimirovici :

Preotului Caran despre criza mondială.

Mă întrebi, omul lui Dumnezeu, de unde criza actuală și ce însemnează ea?

Cine sunt eu de mă întrebi despre o taină atât de mare? „Vorbește când ai ceva mai bun decât tăcerea” spune Sfântul Grigore Teologul. Măcar că, consider tăcerea în acest caz mai bună decât orice vorbă, totuși din dragoste față de tine iată îți expun ceea ce cred despre cele întrebate.

Criza, e cuvânt grecesc, și înseamnă *judecată*. În Sfânta Scriptură acest cuvânt se întrebuințează de multe ori. Psalmistul vorbește astfel: *de aceea nelegiuții nu se vor putea ține la judecată.*¹⁾ Iară într'alt loc: *mila și judecata cânt.*²⁾ Înțeleptul Solomon scrie, că *dela Domnul vine judecata fiecăruia.*³⁾ Insuș Mântuitorul a zis că *Tatăl toată judecata a dat-o Fiului.*⁴⁾ Iar Apostolul Petru scrie: *că este timpul nimerit ca să înceapă judecata dela casa lui Dumnezeu.*⁵⁾

Înlocuiește cuvântul *judecată* cu *criză* și apoi cetește: De aceea nelegiuții nu se vor putea ține la *criză*. Mila și *criza* cânt. Dela Domnul vine *criza* fiecăruia. Tatăl toată *criza* a dat-o Fiului. Acum e *criza* acestei lumi. Că este timpul nimerit ca să înceapă *criza* dela casa lui Dumnezeu.

Până acum popoarele europene au întrebuințat cuvântul *judecată* în loc de *criză* atunci când s'a abătut asupra-le vre-o nevoie. Acum este schimbat doar cuvântul vechi prin cel nou, și cel înțeles prin cel neînțeles. Când e secetă se zicea: judecata lui Dumnezeu! Când e inundație: judecata lui Dumnezeu! Când e războiu sau epidemii: judecata lui Dumnezeu! Când sunt bătăi, cutremure de pământ, omizi, șoareci și alte nenorociri, iarăș și totdeauna: judecata lui Dumnezeu! Iar aceasta înseamnă: *criză* prin uscăciuni, *criză* prin inundații, prin războaie, epidemii etc. Și actuala nenorocire economico-financiară poporul o consideră ca *judecată* lui Dumnezeu, însă nu zice *judecată* ci *criză*. Ca nevoie să fie înmulțită și prin neînțelegere! Fiindcă până când se exprima cuvântul înțeles, *judecată*, s'a știut și cauza care a provocat nevoie; s'a știut, în fine, și scopul slobozirii nevoii. Indată ce e întrebuințat cuvântul

1) Psalm 1, 5.

2) Psalm 1.

3) Proverbele 29, 26.

4) Ioan 5, 22; 12, 31.

5) I. Petru 4, 17.

criză, cuvânt neînțeles tuturor și fiecărui, nimeni nu știe să lămurească nici pentru ce, nici dela cine, nici spre ce? Numai prin aceea se deosebește actuala *criză* de *criza*, care este din uscăciuni, sau inundații, sau războaie, sau epidemii, sau omizi sau alte năpaste.

Mă întrebi despre cauza actualii *crize*, sau a actualii *judcăți* a lui Dumnezeu? Causa e multiplă și întotdeauna aceeași. Causa uscăciunilor, inundațiilor, epidemiilor și a celorlalte nenorociri a neamului omenesc precum și cauza actualii *crize* este: *căderea omului de către Dumnezeu (necredința)*. Prin păcatul *necredinței* oamenii au cauzat această *criză*, și Dumnezeu a slobozit-o ca să trezească pe oameni, să-i aducă la la conștiință, să-i înduhovnicească și să-i întoarcă la Sine. La păcate moderne — și *criză* modernă. Și într'adevăr, Dumnezeu s'a servit de mijloace moderne ca să aducă la înțelegere pe oamenii moderni: a lovit în bănci, în burse, în finanțe, în valuta banilor. A împrăștiat masele cămătarilor din întreaga lume, ca odinioară în templul dela Ierusalim. A produs panică nemai-pomenită între comercianți și cămătari. Ridică, doboară, amestecă, neliniștește, înspăimântează. Toate pentruca semețele capete ale înțelepților europeni și americani să se trezească, să-și vină la conștiință, și să se înduhovnicească. Ca închistați în arcul certitudinii materiale să-și amintească de sufletul lor, să recunoască fără-delegile lor, și să se închine Dumnezeului Atotînalț, Dumnezeului Viu.

Până când va dăinui *criza*? Până când duhul omenesc rămâne neschimbat. Până când semeții pricinuitoari ai acestei *crize* nu *capitulează* în fața Atotputintelui. Până când oamenii și popoarele nu-și amintesc că neînțelesul cuvânt *criză* să-l traducă în limba lor, și apoi cu suspin și pocăință să strige: *judcata lui Dumnezeu!*

Spune și tu, cinstite părinte, *judcata* lui Dumnezeu în loc de *criză* și totul îți va fi lămurit.

Pacea și binecuvântarea.

Traducere din limba sârbă de:
Pr. A. Uroș-Doloveanu.

Tu, de ce judeci pe fratele tău? sau de ce desprețuești pe fratele tău? căci toți vom sta înaintea scaunului de judecată a lui Dumnezeu.

Ap. Pavel, Rom. c. 14 v. 10.

*

Nu defăima învățăturile Domnului nici slăbi fiind certat dela Dănsul, că pe carele iubește Domnul îl ceartă,

Prov. c. 3, v. 11—12.

Cedrii Libanului.

Uleiul de cedru se întrebuințează mai departe pentru conservarea mai bună a scrisului de pe tablele de ceară obișnuite la Romani. „Poeziile demne de a fi unse cu rășină de cedru“. „Carmina linenda cedro“ ale lui Orațiu sunt cele scrise de poeții a căror operă merită să fie transmisă posterității.

Am amintit în fuga condeiului câteva date din istoria poporului elin și roman referitoare la rolul pe care l-a jucat cedrul în economia lor, mai mult ca o introducere la capitolul ce urmează, în care vom descrie imaginea pe care și-o făceau autorii inspirați ai Scripturii despre acești martori majestoși ai timpurilor de demult dupăce am arătat felul cum au știut să-i folosească Evreii pentru confortul lor casnic și necesitățile lor de tot felul.

Cedrul are o dublă întrebuințare religioasă la Evrei la curățiri. (III. Moisi 14, 40, 51, 52) (IV Moisi 19, 6). În cazul dintâi e vorba despre ritualul de curățire a celor declarați vindecați de lepră și a caselor unde s'au constatat pete ale așa numitei lepre de casă. Preotul înjunghie o pasăre și lasă să i se scurgă sângele într'un vas cu apă vie, înmoaie o pasăre vie, o bucată de lemn de cedru, isop și carmosin roșu în vas și stropește de șapte ori pe cel vindecat respectiv casa. În fine îi dă drumul paserei și totul devine curat. În alte cazuri de curățire se întrebunița apă cu cenușă de vacă roșie. Iată modul de pregătire a acesteia din urmă: „Se ardea o junincă întregă netăiată, cu piele și cu măruntaie pe un rug înaintea preotului, peste foc se aruncau lemne de cedru, isop și bumbac de culoare roșie“. În aceeași ordine de idei putem aminti cioplitura idolilor din lemn de cedru, fabricarea de catarte pentru corăbii etc. (Isaia cap. 44, 14; Ezechiel 27, 5). Nu mai puțin obișnuită e întrebuințarea lui ca un lemn de construcție foarte apreciat și de lux, întrebuințare pe care am amintit-o în treacăt și la Greci. Lemnul acesta mirositor și îndeosebi potrivit pentru politură se folosește la fabricarea de lemn de parchet și de scânduri sau table pentru căptușirea tavanului și a pereților din palatele regilor și oamenilor cu dare de mână.

Renumitul templu al regelui Solomon (II Regii cap. VI. v. 7; Cronice cap. 3—4) modest ca dimensiuni în comparație cu templele uriașe din Babilonia și din Egipt dar cu atât mai prețios din cauza materialului scump din care s'a clădit, întrebuințează cedrul ca lemn de construcție. Pregătirile pentru realizarea lui încep deja pe vremea lui David, căci acest rege după cum ne mărturisește Scriptura nu poate să se împace cu gândul că Iahve locuiește în cort și dănsul locuitorul său pe pământ într'un somptuos palat de cedru. Gândul scump inimii lui devine fapt pe vremea domniei fiului său Solomon care făcu ca cedrii să fie ca sicomorii din vale prin mulțimea lor (II. Regii

10, 27). Solomon încheie un tratat cu Hiram regele Tirului, ca în schimbul unei plăți în natură (cereale, unt de lemn, etc.) să-i livreze și lemn de cedru între altele. Supușii lui Solomon doboară copacii în munții Libanului sub controlul Fenicienilor. Zece mii de Israeliti lucrează câte o lună parte în Ierusalim, parte pe muntele Liban. Cedrul importat se aplica la construirea din lemne și scânduri de cedru al acoperământului plan peste care se așeza o pătură de marmoră. Un perete de lemn de cedru gros de doi coți desparte spațiul interior al casei templului în Sfânta Sfintelor și în Sfânta. Păreții interiori ai templului se câptușesc cu scânduri (table) de cedru sculptate cu ornamente și cu heruvimi. Podeaua, tavanul sunt câptușite cu table de cedru și împreună cu săpăturile în lemn acoperite la rândul lor cu aur subțire. Acoperământul porticului e făcut din bârne de lemn de cedru. Curtea preoților era înconjurată de un zid ce se compunea din trei rânduri de pietre cubice deasupra cărora, pieziș erau potrivite niște grinzi de cedru. Cortul mărturiei construit în pustie nu întrebuițează cedru ci acacie. (După Arheologia biblică a lui V. Tarnavski).

Afară de splendidul lăcaș construit lui Iahve de Solomon căruia îi plăcea să se impună prin strălucire exterioară, marele rege nu cruță banii adunați dela supuși și își ridică un splendid palat regal a cărui construire a durat treisprezece ani. Capitolul 7-lea din cartea întâia a Regilor ne descrie palatul numit „pădurea Libanului“ după mulțimea coloanelor lui de cedru după cum urmează: „Lungimea ei era de o sută de coți și lățimea ei de cincizeci de coți și înălțimea ei de treizeci de coți cu patru șiruri de stâlpi de cedru cu grinzi de cedru peste stâlpi. Făcu apoi un acoperiș de lemn de cedru deasupra camerilor, cari se rezimă pe patruzeci și cinci de stâlpi câte cincisprezece la șir. Și făcu un portic de stâlpi... Și mai făcu un portic pentru tron unde era să judece numit porticul judecății și era așternut cu cedru dela o margine a pardoselei pân' la alta“. Solomon mai făcu și alte construcții întrebuițând din belșug lemn de cedru la zidirea lor precum și la construirea curții celei mari a palatului.

Cedrii Libanului se amintesc foarte des în cărțile Vechiului Testament, Noul Testament nu-i amintește, se vede că în veacul întâi al erei noastre erau deja foarte rari. Sfânta Scriptură îi prezintă ca tipul statornic de majestate și de frumuseță naturală, ca pe o emblemă a măreției, a tăriei și a durabilității, ca pe un adevărat simbol al fericirii și al vieții izolate în toată sălbăticiunea ei. Astfel îi prezintă cu deosebire literatura profetică îmbrăcând în mantia vecinică a poeziei pe acești monarhi superbi ai singurățiilor culminante, dându-le suflet din sufletele lor vibrând de un dumnezeesc pathos fără seamăn în istorie. Prin înălțimea lor imponentă acești împărați ai pădurilor multimilenare se ridică mult deasupra arborilor comuni

proteguind cu umbra lor împrejurimile (Isaia 2, 13) și răspândind departe un miros bineplăcut. Ei sunt imaginea cea mai potrivită a regenților din lumea muritorilor cari trebuie să planeze în slavă deasupra oamenilor de rând, ca să-i ocrotească pe toți deopotrivă cu umbra lor întinsă și să-i delecteze cu mirosul bineplăcut al virtuților practice de dânșii. Cărțile vechiului Legământ precum se știe nu cuprind decât două fabule. Subiectul lor e luat din lumea arborilor în care cedrul ni-se prezintă ca un termen superlativ de comparație. În așa-numita „pildă a lui Iotan“ (Jud. 9, 5) vedem cum arborii dornici de a avea un rege se adresează celor mai nobili pomi și viței de vie ca să accepte domnia asupra lor. Dar aceștia refuză unul după altul onoarea și greutatea demnității regale, căci se mulțumesc ca de altfel toți oamenii de bine cu rodnicia lor firească și nu râvnesc puterea. Spinul cel josnic o acceptă și acceptându-o îndată isbucnește în amenințări insolente la adresa supușilor săi, juruind că va mistui cu foc *cedrii Libanului* dacă nu se vor apleca cu toții înaintea puterii lui. În cealaltă fabulă (2 Regi 14, 9) spinul cere cu îndrăzneală în căsătorie fata cedrului din Liban, dar o fiară trecând peste dânsul îl cutropește. Cedrul simbolizează fericirea omului evlavios și drept, frumuseța, prosperitatea, situația lui înaltă între oameni, sănătatea și rodnicia lui, căci după cuvintele Psalmistului (Ps. 92, 13) „dreptul va crește ca cedrii Libanului“ iar după profeția lui Moisi „casa lui Iacob se va întinde ca cedrii“ (IV. Moise 24, 6).

(Urmează)

D.

Ș T I R I

Personale. Din prilejul festivităților împreunate cu întronizarea P. S. Episcop Dr Vasile Lăzărescu, a sosit eri în orașul nostru I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Dr Nicolae Bălan, săvârșind însuș actul întronizării, prin predarea grammatei arhieresti, P. S. Episcop nou ales al Caransebeșului.

Sfintele sărbători ale Invierii Domnului s'au scurs în orașul nostru cu multă evlavie creștinească.

Săptămâna Patimilor a atras seară de seară pe credincioși spre Casa Domnului, pentru neîntrecutele servicii sfinte.

Vineri la punerea în mormânt a predicat p. protopresbiter *Romul G. Ancușa* Cons. ref. eparhial, cu cunoscuta-i vervă, despre *drumul crucii*.

Duminecă, serviciul Invierii a fost cu adevărat înălțător. La bucuria ortodoxilor s'a adăugat și cea a celorlalți locuitori din oraș, toți cu făclii însoțind drumul de triumf al adevărului creștin. Crucea din

Piață frumos decorată, este atestatul de laudă al conducerii orășenești; deasemenea armata, spre cinstea ei, a dat concurs la măreția serviciului Invierii.

La sfânta liturgie a servit un sobor de preoți conform datinei cetându-se sfânta evanghelie în mai multe limbi. La Priceasnă s'a dat cetire Pastoralei, trimisă din părinteasca grijă a I. P. S. Părinte mitropolit Dr Nicolae Bălan.

Luni acelaș alean sărbătoresc. După sfânta liturgie dela biserica catedrală s'a pornit cu litia la cimitir. Acest drum a fost o adevărată excursie pioasă în lumea celor morți; la căpătâiul fiecăruia pâlăia câte o lumânare, iar preoții în toate cele patru vânturi au înălțat rugăciuni pentru iertarea lor de păcate. S'a săvârșit apoi serviciul sfințirii apei.

În ambele zile rezponzoriile liturgice au fost date de către Corul Catedral.

Pentru monumentul funerar „Dr Iosif Iuliu Olariu“ au mai intrat următoarele sume:

Preot Gheorghe Sperlea Zăguzeni	100 Lei
„ Samson Lugojan Drinova	50 „
Comuna bisericească Drinova	50 „

Total: 200 Lei

Suma anterioară: 63.390 Lei

Total până de prezent: 63.590 Lei

„Frăția Ortodoxă Română“ la Buziaș. În cadrul unor serbări înălțătoare de inimi și în prezența unui mare număr de credincioși s'a făcut Marți, în 10 Aprilie a. c. a treia zi a Sfințelor Paști, organizarea cercului protopresbiteral al Buziașului. S'a ales președinte *Dr Dimitrie Borca*, notari *Nicolae Ghilezan* și *Iosif Birdean*. Preoțimea tractului, în frunte cu harnicul protopresbiter *Ioan Geșia* a dat tot concursul pentru buna reușită a programului. Într'un număr viitor vom publica o dare de seamă amănunțită despre această manifestație de solidaritate creștină ortodoxă.

Societatea „Casa Națională“ din Borlova de sub conducerea inv. Nistor Boșcaiu a aranjat din prilejul ss. sărbători ale Invierii Domnului un bine-reușit concert popular. Programul cultural bogat s'a distins prin piesa „O noapte la Oituz“, predată de țărani din comună. Rezultatul moral și material, foarte mulțumitor este a se atribui și dlui maior Rottenburg dela Bat. 11 Vânători din Caransebeș, punând la dispoziția diletanților efectele militare și materialul necesar.

Licitațiune publică.

Consiliul parohial din Petroman escrive licitațiune publică pentru repararea orologiului din turnul bisericeii ort. române.

Prețul exclamării este 20.000 Lei.

Licitațiunea se va ține la 22 Aprilie 1934, orele 11 a. m. în școala Nr. 1 din Petroman.

Devizul și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial.

Petroman la 11 Aprilie 1934.

Consiliul parohial.

Licitațiune minuendă.

În baza devizului și schițelor aprobate de Ven. Consiliu Eparhial cu data de 8 Martie 1934 Nr. 1198 E. 1934, consiliul parohial ort. rom. din comuna Stamora-română (plasa Ciacova) dă în întreprindere, — pe calea licitației publice — zidirea casei parohiale ort. rom. cu prețul de exclamare de 147.435 lei, plus materialul după cum arată devizul de spese.

Licitațiunea se va ține la 25 Aprilie 1934, la ora 10 a. m. în sala școlii primare.

Antreprenorii cari doresc să participe la licitație pot vedea devizul, schițele și condițiunile de licitație în fiecare zi la oficiul parohial ort. rom. din Stamora-română.

Spese de drum și alte cheltueli nu se acordă.

Antreprenorul care va contracta lucrările, are să depună vadiu de 10% în bani gata ori hârtii de valoare, cari i-se vor restitui după colaudare fără dobândă. Spesele cu devizul, contractele și timbrele le supoartă antreprenorul.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrările acelu antreprenor, fără considerare la rezultatul licitației, în care va avea mai mare încredere, ori a publica o licitație nouă.

Contractul devine obligator pentru antreprenor imediat după semnare, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea din partea Veneratului Consiliu Eparhial.

Stamora-română, la 17 Martie 1934.

Pentru consiliul parohial:

Gheorghe Clecan
paroh-președinte

Traian Alasu
notar

Licitațiune minuendă.

Pentru lucrările de renovare la zidirea bisericeii și școlii ort. rom. din Denta, proiectate în suma de Lei 54.920 se fixează licitație minuendă pe 30 Aprilie 1934, oara 9 a. m. în localul Casei Naționale.

Reflectanții vor depune vadiu de 6% după ofertele lor asigurându-și comuna bisericească libertatea de a accepta oferta care îi va oferi mai multă încredere. Din preliminarul aprobat de Venerabilul Consiliu eparhial sub Nr. 829 E. din 19 Februarie 1934 se vor acorda numai lucrările reparării bisericeii acoperite de disponibilul de casă de 30.000 Lei și nu se va restitui licitanților nici un fel de cheltuială.

Cheltuelile împreunate cu taxarea contractului privesc pe întreprinzător.

Dat în ședința Consiliului parohial ort. român din comuna Denta, ținută la 25 Martie 1934.

Spasie Cristea m. p.
p. notar

Aureliu Bota m. p.
președinte

Convocare.

Domnii acționari ai societății Depozitul de bere „Dacia” sunt invitați la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Caransebeș, la 22 Aprilie 1934, la ora 10 a. m., în biroul depozitului.

Ordinea zilei:

1. Alegerea a două acționari pentru autentificarea protocolului.
2. Raportul Direcțiunii și al cenzorilor despre anul de gestiune expirat. Pertractarea bilanțului. Darea absoluturului. Decidere referitor la descrierea pierderii.
3. Alegerea Consiliului de administrație și al cenzorilor.
4. Modificarea statutelor.
5. Eventuale propuneri anunțate în conformitate cu statutele.

Caransebeș, la 8 Aprilie 1934.

Direcțiunea.

N. B. Conform statutelor, acționarii cari doresc a lua parte la adunarea generală personal sau prin plenipotențiații lor, sunt obligați ca înainte de ținerea adunării generale cu 8 zile să depoziteze acțiunile lor dimpreună cu cupoanele scadente la cassieria noastră.

Activa		Bilanț pe 31 Decembrie 1933.		Pasiva	
Casa în numerar	769	Capital	800.000		
Realități și instalațiuni	653.120	Creditori	894.988		
Mărfuri	4.621				
Debitori	191.528				
Pierdere pe anul 1933 II.	844.950				
	1.694.988				1.694.988

Pierdere		Profit și Pierdere pe 31 Decembrie 1933		Profit	
Spese generale:		Venit brut	46.416		
salarii, poșta, timbre poștale, fiscale și aviatice, telefon, telegrame, lumină, rechisite de birou etc.	65.311	Pierdere pe anul 1933 II.	844.950		
Cheltueli de întreținere:					
chirie pt. depozit și birou, întreținerea autocamionetei și a cailor, piese de auto, benzină, ulei, paie, fân, ovăz, lemne, reparaturi, etc.	28.782				
Impozite	13.993				
Casa cerc. de asig. sociale	5.428				
Pierdere pe anul 1933 I.	777.852				
	891.366				891.366

Caransebeș, la 31 Decembrie 1933.

Consiliul de administrație:

FRISCH m. p.

L'am revidat și aflat exact Cenzori:

MILLINI m. p.
director, expert contabil.

SIMEON FILGUT m. p.

CZIPSZER ADOLF m. p.

ZOLTAN MILLINI m. p.

Tipografia și Librăria Diecezană Caransebeș

Este bogat înzestrată și bineasortată cu tot felul de cărți școlare, literare și științifice, requisite școlare și de birou. Execută tot soiul de lucrări tipografice în cel mai scurt timp pe lângă prețuri convenabile. Are un mare depozit de hârtie.

Legătorie proprie.